

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

† Vasile A. Urechiă.

Toporul nemiloasei moarte a mai doborât unul din stejarii codrului român.

Marele Român, neobositul luptător național, V. A. Urechiă, președintele Ligei culturale, fost ministru, profesor de universitate, vicepreședintele senatului român, a închis ochii pentru totdeauna. Joi, 5 Decembrie n. d. a la trei ore, lucrând la Istoria Românilor, monumentalul său op istoric, cald și cu însuflețire scris, deodată i-a căzut condeiul din mână, și a adormit — pentru totdeauna.

Nu există Român pe rotogolul pământului, care să nu fi cetit, să nu fi auzit pomenindu-se de numele celui mai înflăcărat Român, de entusiastul și agilul naționalist V. A. Urechiă. Și nu există ființă românească, care să nu verse cele mai fierbinți lacrimi la auzul dureroasei știri, că divinul Urechiă, care viețea întreagă și-a jertfit-o chestiunii naționale, nu își va mai ridica cuvântul său în fața lumii, ca să apere cauza celor prizonieri de dușmani, amuțind acum pentru totdeauna...

Apusul întreg, lumea cultă întreagă nu odată a admirat pe regretatul V. A. Urechiă, care nici o singură ocaziune n'a lăsat să treacă, fără ca să atragă atențiunea străinătății asupra mult prigonitei sale națiuni, ruptă în bucăți de hotarele politice, dar unită în setea de

cultură, în dorul libertății și al idealurilor naționale.

Cu condeiul și cu graiul viu, o jumătate secol a mers V. A. Urechiă în fruntea națiunii române, arătându-i calea spre ideal.

Mai înflăcărat apostol al panlatinismului, decât V. A. Urechiă, n'a existat. Pe acest teren cât n'a luptat, cât nu s'a străduit regretatul Urechiă! Pe la congresele de pace prin Haga, prin Paris și prin Roma, cine nu cunoștea pe frumosul bătrân, — cum l-au numit Italienii, — care nu lăsa să treacă nici barem o conversație amicală, fără ca să atragă atențiunea străinilor asupra națiunii române și asupra imperativei necesități a unei alianțe panlatine. Revistele franceze, italiene și spaniole, de câte ori n'au publicat cei mai înflăcărați articoli, eșii din ilustra peană a marelui Român, în scopul idealului ce a urmărit, a alianței popoarelor latine.

»Voci latine« este un document neperitor, cum Urechiă a știut să atragă atențiunea întregii lumi latine asupra noastră, când fruntașii noștri au fost condamnați în procesul Memorandumului.

Până în ultimele zile, Urechiă a luptat în continuu pentru cauza românească. Mai în urmă într-o revistă politică din Neapole a combătut părerile ziarului brasilian »Preco Latinus«, redactat în limba latină, care susținea, că în Ungaria naționalitățile se bucură de cele mai mari drepturi, și că Ungurii sunt cei mai »loiali« și »liberali« oameni. Ca adnexă la articolul amintit, Urechiă a alăturat și o hartă etnografică a Austro-Ungariei și României, care

arată compactitatea Românilor prin toate ținuturile locuite de ei.

Vasile A. Urechiă s'a născut la 1834 în Piatra (Moldova). Studiile mai înalte, filosofice și juridice, le-a făcut la universitățile din Paris și Madrid. Întors în patrie a ocupat catedra de limba și literatura română la academia din Iași. La 1864 a fost numit consilier în ministerul de culte și instrucție în București și totodată profesor de limba și literatura română la universitate, în locul răposatului Ioan Maiorescu (1865). A fost apoi ales deputat în mai multe rânduri, ministru și de present unul din vicepreședinții senatului. Urechiă între altele a întemeiat Liga macedo-română, pentru ajutorarea Românilor macedoneni, apoi a fost unul din întemeietorii Ligei culturale, primul ei president în urmă president de onoare, apoi earăși president și un zelos spriginitor al școlurilor și nisuițelor ei.

Cât de mult a fost apreciat nu numai în țările române, dar și în străinătate, se vede din lista ce urmează:

V. A. Urechiă a fost senator și deputat aproape fără întrerupere al județului Neamț și al județelor din Basarabia, ear' după luarea Basarabiei a fost ales continuu la colegiul II. de Senat de Covurlui, cu excepție în ultima legislatură.

Ministru de culte în mai multe rânduri.

Membru în comitetul teatral mulți ani fără întrerupere.

Președinte al Ligei-Culturale.

Membru fondator al Ateneului român și după moartea lui Nicolae Krețulescu, președinte.

FOITA.

Lui V. A. Urechiă.

A căzut de pe cer o stea
Și celelalte stele,
S'o întoarcă s'au grăbit
Să lunece și ele.

Dar ea tot calea vechiă
'Și-a urmat ce a 'nceput,
E a marelui Urechiă
Steaua care a căzut.

Sibiu 1901.

Viehi.

Poesii populare.

Din Bicar.

Culese de S. T. Focșan, inv.

Fetele din satu nost
'Mi-s'au pus toate pe post,
Fac mătane tot mereu,
Să roagă lui Dumnezeu,

Să le vie apă-n ușă
Să se spele de cenușă.

De ași trăi cât lumea toată
N'oi iubi fată bogată,
Mai bine una săracă
Numai ochi și trup să-mi placă.
Căci copila cea săracă
Lucră-n sat și așa să-mbracă,
Dar' fata bogatului
Poartă lucru satului.
Că nu ști coase o cămeșe,
Nici pânză nu știe țese,
Nici cu grebla nu ști da,
Nici holda a secera,
Numai să se rumenească
Pe ficiori să bolunzească.

M'o mănăta mama de-acasă
Să joc fata cea frumoasă,
Io-am jucat pe harnica
Că i-e toarsă cânepa,
Dar' a feti cea frumoasă
Toată cânepa-i netoarsă.

Cu cânepa cea de vară
Să joacă câinii pe-afară,
Ear' cânepa cea de toamnă
Șede-n tindă ca și-o doamnă.

Arză-te focu potică
Faci pe lelea frumușică
Și pe badea de nimică.

Mai bădiță Niculai
Tu te-apuci vara la cai
Dar' gurița cui o dai?
Dă-mi-o mie-n datorie
Până la sfinta Mărie.

Din Saroșul-maghiar.

Culese de Basiliu V. Popa, învățător.

Băde așa ochi ca la tine
N'am văzut în sat la nime,
Așa mândri frumușei,
Par'că seamănă cu ai mei.
Când îi sui când îi ridici,
Tu la inimă mă strici,

Membru fondator al Societății Academice Române și în urmă membru și președinte al Secțiunii Istorice a Academiei române.

Membru al Societății Geografice Române.

Președinte al comisiunii monumentelor istorice din țeară.

Președinte al societății de cultură Macedo-Română.

Membru al societății Științifico-literare din Iași.

Osebit membru al următoarelor instituțiuni culturale din întreaga lume, unde veneratul nostru istoric era căutat și măgulit pentru cunoștințele sale și hărnicia sa, așa era:

Președintele Mantenanței Felibrigiului Latin.

Președinte al societății științifice și literare din Alais (Gard).

Președinte onorar al societății Heraldice Franceze.

Președinte onorar al Institutului Araldico-Italiano.

Membru al societății de studii Japonezo-Chineze.

Membru corespondent al Academiei spaniole.

Membru al societății Economico-Matritense.

Membru al institutului Etnografic din Paris.

Membru al societății geografice Italiană.

Membru al societății Academice Indo-Chineze.

Membru corespondent al institutului portugez din Coimbre.

Membru al altor congrese istorice și literare.

Laureat al facultății de litere: British Athenaeum.

Bătrânul V. A. Urechia suferea de mai mult timp de o boală de inimă, care agravându-se în timpul din urmă, a pus capăt repentin vieții lui pământești, atât de scumpă poporului român.

În ziua fatală, Joi, Urechia lucrase la biuroul său până la orele 2 după amiază și atunci s'a simțit indispus; ear' la orele 4 și jumătate și-a dat obștescul sfârșit.

Când îi sui când îi scobori,
Din picioare mă obori.

Fetele de pe la noi
Face-le-ar D-zeu oi,
Și pe mine păcurar,
Că știu treaba la gustar.

Din C. Giula.

Culese de Sabin Dragomir, inv.

Vecină, dragă vecină!
Vecină de-ți pare rău
Că uez cu feciorul tău,
N'a golond din părul meu
Și-ți leagă feciorul tău,
De piciorul patului
Să nu fie al satului,
De piciorul dela pat
Să nu meargă seara prin sat.

Vecină, dragă vecină!
Feciorul tău nu-i rochie,
Nu-i rochie-mpăturată
Să-l încui tu seara-n ladă,
Da-i un pui de porumbăș
Sboară la noi mintenaș.

Ciasul morții s'a anunțat în cameră și senat Vineri, în 23 Nov. v. În ambele corpuri legiuitoare s'a accentuat în cuvinte panegirice vrednicia răposatului, ca patriot și infocat naționalist. În cameră a vestit trista știre președintele M. Pherekyde, ear' în senat Eug. Stătescu, arătând ambii marea pierdere, ce suferă țeara și românismul.

La mandatul regelui Carol, înmormântarea s'a făcut pe spesele statului.

Înmormântarea a fost, cum puține a mai avut Bucureștii. Public imens, mulțime de cununi, între cari și de cele trimise de Transilvăneni, cuvântări în biserică, în fața universității, la cimiter, toate au dovedit, că Românimea a pierdut un om mare.

E cineva, care se bucură de moartea marelui Român: *Presa maghiară*. Aceasta e înră numai o nouă dovadă despre mărimea adormitului, care și mai mult se ne îndemne, pildă a-l ave în lupta pentru limbă și lege.

Primul cuvânt. În ședința din 3 I. c. a camerei franceze, când se dezbătea budgetul militar, deputatul *Massabuau*, estinzându-se asupra politicii esterne franceze, a amintit de o foaie engleză, care îndeamnă Franța la o triplă alianță, cu Anglia și Statele Unite din America.

Aceasta — a zis *Massabuau* — e politica lui *Guyot* și noi trebuie să alegem între ea sau între politica lui *Iules Ferry*. Eu din parte-mi țin de mai bună pe aceasta din urmă, adecă alianța cu Germania. Nu mă tem a pronunța aci numele Germaniei.

La cuvintele aceste s'a născut în cameră o mișcare mare, ear' ziarul anglofil „*Matin*“ raportând aceste, face următoarea observare:

Nu credem, ca *Iules Ferry* să fi dorit cândva alianța cu Germania, este însă cert, că dela 1870 încoace *Massabuau* a pronunțat primul cuvânt de felul acesta în camera Franței.

Și seara merge la boi
Și-i drumu pe la noi,
Pe la noi pângă fereastă
Când îl ved il chem în casă.

Din Toracul-mic.

Culese de T. Chitărăscu, econom.

Supărat ca mine nu-i
Nu pot merge în țirg să spui,
Nici la lună nici la stele,
Nici la surorile mele,
Nici la stele, nici la lună,
Nici la măicuța cea bună,
Nici la lună nici la nor
Nici la măicuța cu dor.

Mult mă 'ntreabă inima
Bine 'mi mie ori ba?
Taci ivimă-n sîn la mine,
Nu mai spune cătră nime
Că 'ți-e rău și nu 'ți-e bine,
Că 'ți-e bine și 'ți-e rău,
Lacrămile merg părau.

Acțiunea contra emigrării.

Municipiul comitatului *Szepes* a emis o comisiune, care să studieze cauzele emigrării și apoi să prezinte un proiect de măsuri pentru împedecarea acesteia. Comisiunea emisă a făcut următoarele propuneri mai însemnate.

Restrângerea dreptului de cărcămarit.

Interzicerea de a vinde rachiu Dumineca.

Oprirea preoților, învățătorilor și a funcționarilor administrativi de a înlesni primirea de pasapoarte.

Împedecarea întrebuițării aceluiași pasaport de mai mulți inși.

Capul familiei să nu fie lăsat să emigreze, până când nu asigură existența celor rămași acasă. (Din ce? Par'că de flori de ouc ia lumea-n cap!)

Până la 23 de ani nimeni să nu poată emigra.

Lățirea dreptului de pășunat și dezvoltarea industriei de casă.

Polonii și Germanii. Demonstrațiile Polonilor contra Prusiacilor din incidentul sentenței din Gnezen, cu toate tănuirile, se vede, că îi genează pe Germani. Mare neplăcere a cauzat în Berlin prezența ministrului galician *Pientak* la sêrbarea *Mickievici*, unde s'au repetat demonstrațiile anti-germane.

În chestia demonstrațiilor decurg tratative între contele *Goluchovski* și prințul *Eulenburg*, ambasadorul german la Viena. Se afirmă, că contele *Goluchovski* va desaproba atât mișcările poloneze, cât și atitudinea ministrului *Pientak*. La ce rezultat au ajuns tratativele, nu se știe pozitiv.

Deputații poloni au făcut în 5 I. c. în Reichstagul din Berlin o interpelație, întrebând pe cancelarul imperiului, că are cunoștință despre faptul, că evenimentele din Gnezen au produs senzație și în străinătate și ce atitudine are să iee în aceasta chestie?

Dintre ziarele germane, singură „*Germania*“ din Berlin ia în apărare pe Poloni, pe când celelalte zic, că demonstrațiile și articolele de ziare nu vor împedeca de a se propune tot nemțește în școlile populare din Prusia. Apoi arată, că nu le pasă de atacurile Polonilor.

Din tonul lor însă se vede, că totuși le pasă!

Bulgarii și Sêrbii. Visita deputaților Bulgari la Belgrad, despre care am amintit mai nainte, s'a fixat pe ziua de 23 Decembrie c. În capitala Sêrbiei să fac mari pregătiri de primire.

La scupcină se va țină o ședință cumulativă a deputaților Sêrbi și Bulgari, în care se va proclama trăfia celor două națiuni. După aceea să va da un mare banchet.

Deputații sîrbi vor întoarce visita la Sofia, după zece zile.

În Viena se privește cu multă atenție la pregătirile ce să fac pentru sêrbările de înfrățire sîrbo-bulgare.

Cercurile politice austriace zic că n'au de ce se teme, de oare-ce e vorba

de o demonstrație amicală fără consecințe, nu de tratate serioase de alianță.

În dosul acestei siguranțe și încrederei aparente pare însă a se ascunde o neliniște cam serioasă.

Respins. Petiția, prin care 10 alegători din Török-Besse au atacat mandatul deputatului sârb naționalist, **Ljubomir Pavlović**, a fost respinsă de Curie, în ședința din urmă.

Acțiune sēcuiască. Opera de salvare a degenerațiilor Sēcuii preocupă într-una și foarte intensiv pe compatrioții noștri maghiari, cari în mare parte din ambițiune personală și pentru satisfacerea unor interese proprii, au făcut din acțiunea sēcuiască o chestiune celebră. Pe anul viitor este plănuț un mare congres, pentru care se fac acum cele mai estinse pregătiri. În fruntea mișcării s'a pus „Eke”, care a și designat deja persoanele, cari vor prezenta anumite proiecte, în toate direcțiunile economice-culturale, dela a căror executare se așteaptă punerea în piciorare a Sēcuiilor, astăzi pe cale să se prăpădească. Între altele, se plănuțește înființarea de biblioteci populare peste tot teritoriul locuit de Sēcuii, ridicarea industriei, exploatarea de mine, valorarea apelor minerale, producțiunea de tutun, înființarea unei școli militare și a unui mare institut hipotecar, care să scape pe Sēcui de datorii, să nu lase să ajungă moștile lor în mâinile „Valahilor”. Ce privește pe Sēcuii din România, băieții acestora vor fi aduși acasă și plasați pe la școlile ungurești, unde vor face patrioți buni din ei.

Din Reichsrath. În ședința de Luni a Reichsrath-ului din Viena prim-ministrul Körber a amenințat nu numai cu dizolvarea Reichsrath-ului, ci și cu suspendarea constituțiunii, dacă parlamentul va persista pe lângă neactivitatea actuală și împedecarea oricărei activități a guvernului. El a zis: „Noi am mai văzut în imperiul acesta surpându-se constituția și ar trebui să evităm o repetiție”. Guvernul va face totul, ca să încunjure o astfel de catastrofă. Vorbirea lui Körber a produs senzație mare în toate partidele. Pe când Cehii se arătau indiferenți, Germanii erau consternați. Conducătorii stângei s'au prezentat la Körber, care a declarat, că guvernul va face tot posibilul, ca să mențină stările constituționale. A voit să arate numai măsurile, cari vor trebui luate în cazul estrem, în interesul imperiului, dacă stările actuale nu se vor schimba.

Visitator gr.-cat. în America. Guvernul maghiar caută anume pare-că să arunce banii țării pe tot felul de nărozeni șoviniste. E știut lucru, că foile jidano-maghiare strigă într-una, că Maghiarii se prăpădesc în America, devin „panslavi”, trec la ortodoxism, deși nu de Maghiari, ci de Slovacii și Rutenii emigrați e vorba. Acum guvernul, ca să satisfacă pretenșiunile îngrijaților „patrioți”, a decis să trimită în America un visitator gr.-cat. maghiar, care să vegheze asupra maghiarismului emigraților. Persoana designată pentru această „patriotică” misiune este un preot din diecesa

Preșovei, care în scurtă vreme va pleca spre America. O risipă de bani și aceasta, fără nici o șintă binecuvântată.

Două mandate. Mai pe urmă două petițiuni au fost pertractate de Curie. Atât în chestia mandatului dep. bar. **Bánhidly Antal**, ales în Chișineu, cât și a lui **Miksa Imre**, ales în Vințul-sup. Curia a ordonat dovedirea, încredințând procedura forurilor competente.

DIN LUME.

Apropierea Franciei de Germania.

Din incidentul vorbirii lui Massabuau în camera franceză, scrie „Autorité”, că slăbiciunea Franciei e condiționată de atitudinea ei, prin care vrea să satisfacă și pe Anglia și pe Germania. Aceasta e imposibil. A sosit timpul, ca Franca să aleagă, dacă nu vrea să se ruineze. Din punctul acesta de vedere se impune apropierea de Germania tuturor celor ce urmăresc o politică practică și nu sunt conduși de sentimentalitate. Primirea cooperării Germaniei în chestia chineză sub comanda supremă a contelui Waldersee au fost primii pași în direcția aceasta. O înțelegere cu Rusia și Germania în politica colonială, ar deveni o nouă interdicție colonială contra Angliei.

Bulgaria.

Sobrania a început dezbaterile împrumutului. Ministrul de interne Sarafoff accentuează, că prin acest împrumut se vor plăti toate datoriile flotante. Acestea plătite, vor mai rămânea 19 mil., cari vor prinde bine țării. Monopolul tabacului promite un plus la intrate de 7 milioane, prin ceea ce se va amortisa împrumutul. Ministrul-preșident Caraveloff declară, că din venitele, ce incurg, nu se pot plăti datoriile țării. Țeara e aproape de faliment, împrumutul e deci indispensabil.

Statele-Unite din America-de-nord.

Congresul Statelor Unite a fost deschis de presidentul Roosevelt prin un nunțiu, în care se accentuează necesitatea unor măsuri energice contra anarchiștilor și contra imigrării. Amintește cu vorbe calde de presidentul McKinley și provoacă congresul să voteze legi, cari să oprească intrarea anarchiștilor în America, ear' cei ce se află acum acolo, să fie espulsați. În privința imigrării declară, că legile existente nu sunt suficiente, ca să împedecă intrarea de persoane problematice ca morală și avere. Vorbește de necesitatea de a mări flota și de a adopta o politică liberală în privința vămirilor, pentru-ca comerțul estern american să și poată câștiga nouă debuseuri.

China.

„Wolff-bureau” află din Șanghăi, că un edict al Împărătesei Mame, care a fost deja publicat, desmoștenește pe Pu-Cin, fiul principelui Tuan și care era considerat ca moștenitor al tronului.

Pu-Cin a fost gonit dela Curte, dar' conferindu-i-se titlul de Duce.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Botha nu mai eliberează deja de mult timp pe oficerii englezi făcuți prizonieri, ci-i poartă cu sine ca ostatici. La încunoștințarea făcută lui Kitchener, că pentru ori-ce comandant bur impușcat de Englezi, va impușca un oficer englez, generalul englez n'a răspuns nimic, dar' de un timp încoace a preschimbat toate sentințele de moarte, la care au fost condamnați oficeri buri, în temniță pe viață sau esil.

Din castrăle de concentrare au scăpat o mulțime de Buri. Evadarea lor o ușurează lipsa de trupe engleze de pază, fiind toate acestea chemate la locurile de luptă.

Trimișii Burilor în Europa au ținut în Bruxella o conferență, în care a comunicat Dr. Leyds, că până acum nu există nici o propunere acceptabilă de pace din partea Englezilor. Buri nu vor accepta o autonomie sub controlul lui Milner, cu atât mai virtos, că dispun de destule arme, munițiuni și proviant, ca să mai poată continua răsboiul încă cel puțin 5 ani.

Regina *Wilhelmina* a oferit Angliei în mod confidențial intervenția ei pentru cazul, că guvernul englez ar vră să înceapă pertractări de pace cu conducătorii Burilor. Guvernul holandez pertractează cu cel englez pentru transportarea femeilor și copiilor buri la Holanda. Proiectul e spriginit de Rusia și Franca.

În Gratz s'a ținut un meeting de remeș, care a protestat contra cruzimilor engleze comise în acest răsboiu.

Știre măruntă.

„Daily Mail” primește o telegramă din Peking, prin care i-se vestește, că ivindu-se nouă cete de boxeri, au fost trimise trupe imperiale contra lor.

După lista oficiului englez de răsboiu, numărul soldaților englezi căzuți în Africa-de-sud e de 18.558, între cari 893 oficeri.

După desvélirea monumentului ridicat poetului Ujejski în Lemberg, 8000 de participanți au demonstrat înaintea consulatului german.

Ucigașul lui Stambuloff, Halju a fost arestat în Sofia. În urma arestării lui se ivește necesitatea revisuirii procesului Stambuloff.

În capitala Braziliei, Rio-de-Janeiro, s'a descoperit un vast complot monarchist. Autoritățile republicane au sechestrat mari cantități de arme și muniții.

Agenții prințului Karageorgevici, pretendentul la tron, au început din nou să entreere țeară făcând o activă propagandă contra regelui Alexandru.

Emisarii prințului Karageorgevici dispun de mari sume de bani.

Se semnaleză nouă atacuri ale Curzilor în contra Armenilor, în împrejurimile orașelor Muș, Bitlis și Sasun.

Ziua încoronării regelui Edvard a fost satorită pe 26 Iunie 1902.

În Chicago s'a ținut un meeting de protestare contra modului cum se face răsboiul în Africa-de-sud.

SCRISORI.

Sfințire de biserică.

Coroiu-Sân-Mărtin, Nov.

Românii gr.-or. din comuna Coroiu-Sân-Mărtin au zidit în anul acesta un prea frumos turn la biserică, care cu drept cuvânt se poate număra între cele mai frumoase turnuri din comunele noastre. Sfințirea acestui turn al renovatei biserici și a unui clopot, ce s'a cumpărat încă lângă celalalt ce l-a avut, s'a săvârșit în ziua sf. arhangheli Mihail și Gavriil, prin dl protopop tractual Nicolau Todoran asistat de dl preot și administrator par. Isidor Suceava și încă cinci preoți din jur, asistând și un număr însemnat de popor din comunele vecine pe lângă cel de aici, care a fost de față întreg. După eșirea din biserică cu toții au fost invitați la prânz, unde la popor s'a împărțit vin, dar' numai a treia parte a gustat din el.

Preoții și toți ceilalți învățători, cantori etc. au fost bine provăzuți cu mâncări și beuturi la masă, unde s'au ținut și toaste frumoase. Cel dintâiu toast l-a ținut P. O. Domn protopop pentru Excelența Sa Metropolitul, mai târziu a mai toastat tot d-sa pentru notarul cercual Szász Ferencz, care încă a fost aci și care deși e Român de jumătate, dar' nu poate nici să vadă pe Români, numai când e în petreceri cu ei. Seara a fost petrecere cu joc pentru inteligență, unde din popor, adevărat din loc nu a luat parte numai comitetul parochial, căci nu a fost invitați Români de aici. Dintre Maghiari încă a fost numai notarul, care în voea lui a jucat osărdăș-ul și a cântat ungurește. Rușine!

Poporul din loc a avut joc deosebit, căci comitetul nu a ținut de vrednic pe popor să fie cu el (cu comitetul) la un loc!

Comitetul nostru parochial și-a petrecut bine vre-o două zile și două nopți pe socoteala cassei, dar' de dat ceva nici vorbă, nici prețul de intrare la petrecere, nici la biserică, când s'au miruit.

Toate ar fi frumoase și bune în această comună, numai cât comitetul parochial constă tot din neamuri, ba și de aceia, cari nu ar trebui să fie, precum și frați, și acestia toți numai ei de capul lor lucră ori și ce cum îi taie capul fără a spune măcar ceva și la sinod. Săvârșesc lucruri cari trag după sine daună bisericii și multe alte rele, dar' deocamdată le retac pe altele.

Unul din cei mulți.

Cuțitul și furcuța.

Înainte de asta cu 350 de ani era cunoscută ca furcuța numai mâna. Cuțitul era instrumentul, care o înlocuia totdeauna, când nu voia omul să și folosească numai mâna. Cuțitul înlocuiește furcuța până în ziua de azi la mulți din țeranii noștri, mai ales la munte și în câlătorii.

Ca revalid de masă e folosită furcuța numai de vre-o 200 ani. Furcuța de lemn era însă cunoscută deja Eghiptenilor celor vechi. Furcuțe cu două până în șapte coarne erau folosite de pescari tot din timpuri vechi, când prindeau

peștii, cum fac și pescari de-ai noștri de pe lângă Olt, când pleacă noaptea la pescuit.

Toate furcile și furcuțele acestea sunt făcute după felul mânei, care a servit de altmintrelea ca model și pertru lingură. În colecțiunile istorice din Paris se află și acum furculițe de aur, cari sunt făcute ca un braț omenesc, în vîrf cu mâna cu 5 degete.

Cuțitul îl aflăm în folosința omului din timpuri străvechi. Unealta aceasta și o făceau oamenii la început din peatră, lemn, scoici, dinți de animale și oase. Botocuzii (America-de-sud) își fac și acum cuțite din oase de animale, tot așa și Eschimoșii. Locuitorii dela țărmurii Australiei folosesc spre scopul acesta dinții rechinilor (lupi de mare). În codrii seculari ai Americii-de-sud și pe insulele Oceanului indic s'au aflat cuțite din coaja, foarte tare, aproape petroasă, a unor trestii de pe acolo. Taișurile acestor cuțite sunt tot așa de ascuțite, ca la cele de metal, și afară de aceea sunt oțelite în foc, după-ce au fost unse cu ceară. Locuitorii din Borneo folosesc cuțitele acestea și pentru a-și apăra satele de apropierea dușmanului. Ei le implântă adevărat cu vîrf în sus în iarbă, făcând un brâu în jurul satului și cum umblă oamenii tot desculți, mulți, din cari s'ar apropia de sat, se rănesc. Pe unele din aceste insule se foloseau cuțitele acestea și la rasul părului și al barbei până când le-au adus Europeanii cuțite de metal.

Mai trainice sînt cuțitele de peatră, cari se aflau la locuitorii cei vechi din toate continentele. Cuțitele acestea se făceau parte din cremene, parte, mai ales în Mexico, din obsidian, un fel de sticlă vulcanică de culoare întunecată. Amîndouă aceste soiuri de peatră au însușirea, că lovite creapă în plăți lungurețe. Când erau puștile cu cremene, se trimiteau din aceasta în tot anul cantități enorme lucrate în Champagne (Franța), al cărei pământ e foarte bogat în petri de acestea.

Cuțite de cremene se făceau în timpurile vechi, tot în cantități mari, în jumătatea nordică a Europei și a Asiei. Ele erau strîmbe și aveau o lungime de 2—6 policari. Aceeaș formă o au cuțitele mexicane de obsidian. Cuțitele acestea sînt foarte tăioase, dar' se și sparg ușor, de aceea se făceau cu două tăișuri. Mănunchiul era sau de lemn sau tot de obsidian.

Forme mai deosebite au început să facă numai după-ce au descoperit un material, care se se poată prelucra mai ușor. După forma cuțitelor de peatră s'au făcut cele de metal, la început de aramă, mai târziu dintr'un amestec de 9—12 părți aramă și o parte cositor.

Cuțite cum se cade au început să se facă după aflarea ferului. De-atunci încoace s'au croit fel de feluri. Vânătorul, păstorul, țeranul, grădinarul, soldatul, minerul, corăbierul, bucătarul, scriitorul, compactorul, curelarul etc. etc., fiecare își are felul lui de cuțite. Din cuțit s'a născut paloșul, sabia, secerea, coasa, ferestreul, foarfeca, toate acestea încă în timpurile cele vechi, când omul nu știa, ce e furcuța.

Cele dintâiu cuțite erau cu două tăișuri, cum dovedesc cele de trestie, de

peatră, de bronz. Felul acesta de cuțite îl aflăm și astăzi la popoarele sălbatice din Africa-de-sud.

Cuțitul cu un tăiș a fost în Europa și Asia tovarășul zilnic al omului. El a rămas și va rămâne un instrument indispensabil pentru om.

Furcuța are mai puține forme și asta mai ales din cauză, că ea e și mai puțin folosită.

Dacă ne gândim la cuțitul făcut din coaja de trestie sau din cremene, și vedem cuțitașele de azi, cari intrunesc foarfeci și câte alte instrumente la un loc, trebuie să admirăm mintea omului, care a croit și croește astfel de lucruri.

Dela »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«.

Anuarul I.

Cu scop de a pune în mână meseriașului și a cărturarilor noștri o carte, care să cuprindă istoricul primei și celei mai vechi reuniuni de meseriași și în legătură cu aceasta mersul în dezvoltarea meseriilor la noi — am scos încă anul trecut I-ul anuar al reuniunii. Ca acest op să fie mai atrăgător, mai de folos, am dat în el pe lângă fotografiile bărbaiților, cari au stat aproape de meseriași și biografia actualului president onorar și întemeietor al reuniunii a dlui Nicolae Cristea; frumoasa și instructiva caracteristică, ce i-o face dl Ioan Slavici neuitatului prim patron al reuniunii Andreiu baron de Șaguna, fost archiepiscop și metropolit; a nașului steagului reuniunii, P. S. Sale dlui Nicolae Popea, episcopul Caransebeșului; a fostului ei vicepresident și actual membru onorar Nicolae Simtion, tipograf și a regretatului fost comerciant Antoniu Bechnitz, care a pus temelie unei fundațiuni cu menirea de a se procura și împărți între membri cărți folositoare și instructive.

Cartea noastră, precum se vede reză din cele premise, poate ocupa loc de onoare pe masa fiecărui cărturar al nostru. Suma investită în acest op întrece cu mult peste 400 coroane, pe cari le-am acoperit din împrumuturi contrase dela fondurile și fundațiunile noastre. Prețul cărții l-am statorit cu 1 cor. 20 bani, ce de abia stă în proporție cu speșele avute la procurarea clișeurilor, cu tiparul, broșatul etc.

Dorința noastră de a scoate cu începutul anului viitor anuarul II, care să cuprindă între altele și date interesante despre laudabila mișcare inițiată în ultimii doi ani de oameni binevoitori și cu inimă cătră cauza clasei noastre de mijloc — trebuie, este neîncunjurat, să o încopciem de vînzarea esemplarelor, ce le mai avem din primul anuar. În acest scop am redus prețul anuarului nostru la 1 coroană și ne luăm voe a ne ruga cu toată căldura de oamenii noștri de bine să binevoiască a procura anuarul nostru și astfel a ne face posibilă scoaterea anuarului II.

Sibiiu, 26 Noemvrie 1901.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«.

V. Tordășianu, I. Apolzan,
president. notar.

PARTEA ECONOMICA.

Iernatul vitelor.

(Urmare și fine).

Pentru a ușura încâtva nutrirea vitelor și cu nutrețuri mai mari în paiu, s'au introdus în timpul din urmă în economii anumite mașini pentru tăiatul acelor. Tăiatul nutrețului pentru vitele rumegătoare însă, nu trebuie să se facă de tot mărunt, de oare-ce astfel nu se poate rumega și vitele se pot umfla sau bolnăvi de el. Cel mult dacă acela se taie pe câte trei sau patru locuri.

De mare însemnătate la nutrirea vitelor este și amestecarea nutrețului. Prin aceasta se înțelege amestecarea fânului mai rău, sau a paielor, cu a unui fân mai bun sau cu otavă. Amestecarea se face după împrejurări în părți egale sau și neegale. Dacă cutare nutreț este prea mare, precum sunt paietele, atunci se taie și numai după aceea se amestecă.

Intre nutrețurile de pae-ântăietate se cuvine paelor de ovės, de mălaiu și de orz. Cele de grâu și săcară încă se pot întrebuința, dar' numai ca amestecătură cu fân și otavă.

Intre nutrețurile de pleavă deosemena se cuvine-ântăietate plevelor de ovės, cari în stare proaspătă sunt foarte nutritoare. Cele de grâu fiind mai aspre, se întrebuințează mai mult opărite și amestecate cu napi sau urluială.

În economiile mai mari s'a statorit deja o anumită tabelă, așa numita tabelă a lui Wolf, pentru amestecarea nutrețurilor. Această tabelă măsoară după chilogram pentru fiecare vită, cât nutreț să i-se dea de fân, paie, pleavă, grăunțe, urluială, napi ș. a. Astfel cu urluială, turte de rapiță sau altfel de ulei și pae s'ar pute nutri vitele și fără fân, fiindcă turtele și urluială suplinesc materiile nutritoare, pe cari le conține fânul. Pentru economiile mai mici însă, nu se poate întrebuința o asemenea tabelă, de oare-ce în acelea nu se află atâtea feluri de nutrețuri. Totuși s'a statorit și pentru acestea unele reguli generale de următorul cuprins:

Pentru-ca o vită să poată trăi și să nu moară de foame, trebuie să i-se

deea nutreț în cantitate de a 60-a parte din greutatea ei trupească pe zi, pentru-ca să-și poată ține carnea trebuie să i-se dea a 50-a parte, pentru-ca să poată fi folosită cu succes la lucru a 40-a parte, pentru-ca să poată crește a 30-a parte, ear' pentru cele cu vițel în foale tot a 30-a parte.

Acelea, cari să poată trăi se numesc vitele sterpe, acelea, cari să-și poată păstra carnea și cu aceasta și puterea se numesc cele de lucru, acelea, cari să poată crește se numesc cele tinere, ear' cele cu vițel în foale deosemena trebuie mai bine nutrite, ca acela să poată crește.

Pentru aceste din urmă economul trebuie să fie mai cu grijă și în privința alegerii nutrețului și anume: ca acesta să nu fie inoroit, muced sau amestecat cu cuiburi de șoareci, căci în asemenea cazuri ușor pot să lapede vițelul. Deosemena pot să lapede vițelul și atunci când rîvnesc, sar peste pălanuri sau garduri prea înalte, sau beau apă prea rece. Dacă economul e silit, ca și anul acesta, a nutri vitele cu fân inoroit, atunci înainte de nutrire trebuie bine îmblătit în aria șurii, ca să se scuture noroiul de pe el, apoi trebuie amestecat cu alt fân sau paie, stropit cât de puțin cu apă sărată și numai astfel trebuie dat vitelor, căci dându-li-se prea inoroit ușor pot căpăta peatră în rință.

Indeobște vitele trebuie nutrite de câte trei-ori pe zi, dimineața, la amezzi și seara. Cu privilegiul nutritivului totdeauna trebuie dat, mai întâiu nutrețul cel mai mare și mai puțin nutritiv și numai după-ce l-au mâncat pe acela, li-se dă de cel mai bun. După fiecare nutrire, ieslea trebuie curățită și numai după aceea să se pună în ea nutrețul cel proaspăt.

Cine vrea deci, să-și ierneze bine vitele, acela trebuie să țină cont de aceste recerînțe, trebuie să țină cont cu atâta mai virtos, cu cât în ziua de astăzi lumea s'a datat a judeca hărnicia și starea unui econom, nu numai după casele lui și celelalte superedificate frumoase, ci și după starea aceea, în care acela își scoate vitele din iarnă.

Ioan Gorgescu.

Grădina de hemeiu.

(Urmare și fine).

Incepând din anul al doilea hemeiul are trebuință, pe lângă păruit sau arăcit, de următoarele lucrări: îndată-ce înghețurile au trecut, să înlătură țărina de pe hemeiu; pe la jumătatea lui Aprilie hemeiul se curăță, lăsându-se pentru fiecare cuib numai 2-3 tiji (vițe) din cei mai puternici; urmează apoi săpatul și cu acest privilegiu punerea de gunoiu bine dospit în fiecare cuib; acum se face și păruitul, ear' vițele se leagă de pari cu paie ori fășii de teiu, sau cu nuiete de răchită. Parii se implântă de obicei în partea din cătrău bat mai mult vânturile, în depărtare de 20-30 centimetri de cuib.

Pe la sfirșitul lui Maiu hemeiul se sapă de-a doua-oară. Cu acest privilegiu se taie o parte a vitelor, nu cumva ele să crească prea îndesuite, umbrindu-se unele pe altele. În urmă se leagă vițele de nou, dar' mai sus; dacă ar cere trebuința legatul se face pe două locuri.

Cu privilegiul săpatului de-a treia-oară se adună țărina în jurul hemeiului, ear' vițele date mai târziu se taie până la înălțime de un metru și jumătate; la din contră hemeiul ar fi împedecat în dezvoltare, ear' umblarea și lucrarea printre șire ar deveni anevoioasă.

În urma lucrărilor sus pomenite hemeiul trebuie lăsat să crească neîmpedat până-ce înflorește. O vară călduroasă, cu ploii îndeajuns, și lipsită de vânturi mari și răci, este totdeauna priincioasă dezvoltării hemeiului.

Hemeiul se coace pe la sfirșitul lui August și începutul lui Septemvrie. Florile au atunci cotoare verde-gălbue, și dau un miros plăcut, îndeosebi dimineața și seara.

Culegerea însăși a hemeiului se face în modul următor; cam la 30-40 centimetri deasupra pământului vrejii se taie, capetele vrejilor dela pământ se înoadă într'un nod mare, ca să nu se scurgă sucul, ce și acum stăruie a se ridica din rădăcini. Apoi parii, im-

CURCANII.

Scenă militară, potrivită a fi predată de elevi și de juni.

— Prelucrate după piesa dramatică cu acest titlu a dlui Gr. Ventură. —

Scena II.

(Trecerea Dunării):

Soldați și căpitani.

Sentinela: Cine-î? Stăi?

Căpitan Lupu (de afară): oficeri.

Sentinela: Parola.

Căpitan Lupu: Rahova noastră.

Teară-Lungă: Tăceți! Iată căpitani!

Căpitan Lupu (intrând): Bună dimineața copii! Cum e mâncarea? V'ați săturat?

Andreiu: Să trăiți dle căpitan! Bögdea prostea noi dorobănșimea ne-am săturat, coconășii ăștia dela linie, știu eu, poate că mai voiesc carne.

Căpitan Coroiu (care intrase deodată cu Lupu): V'am spus să nu mai aud vorbe de acestea, ați înțeles? Nu sînteți toți frați?

Teară-Lungă: Mă iertați, dle căpitan, frați la bătae, dar' la mâncare...

Căp. Coroiu: De ce nu vă culcați în bordeiu și stați afară?

Stan: Să trăiți, dle căpitan! Așa sîntem învățați. Mantalele sînt subțiri dar' pielea e groasă.

Căp. Lupu: Duceți-vă la lucru copii, șanțul cel din vale, colo, să mi-l sfirșiți, astăzi.

Soldații es, afară de Ioan.

Căp. Lupu: Ce să le faci, nu p'ți să te superi pe ei, îți trântesc câte o glumă de trebuie să rizi chiar când ai moartea la inimă.

Scena III.

Căpitani.

(În timp ce căpitani vorbesc, Ioan a dus cărpătorul și rămâne după el lise în fund).

Căpitan Coroiu: Cu soldați de acestă năci de moarte nu p'ți-e frică. Nu vezi tu că ei măncau, cântau, glumeau

fără nici o grijă, par'că merg la nuntă, nu la luptă.

Căp. Lupu: Așa-i firea Românului!

Căp. Coroiu: În adevăr când ar fi și frunțașii ca poporul, când nu ar fi sfășiați în partide, am ave alt loc între popoarele Europei, ear' în trecut nu am fi stătuț atâta timp subjuogați de alte popore.

Căp. Lupu: Am toată nădejdea, că geniul națiunii va aduce bună armonie între Români și așa lucrând toți în unire pentru binele comun, vom deveni un popor mare și țeara noastră va fi ear' glorioasă precum a fost a strămoșilor noștri.

Căp. Coroiu: Când toți în unire vom lucra și lupta pentru binele comun atunci țeara noastră va fi încununată de mărire.

Căp. Lupu: Aceasta se va întâmpla când D-zeu ne va ajuta a curăți toate planetele veninoase de pe pământul românesc.

preună cu hemeiul de pe ei, se scot și se duc în locul merit pentru cules. Aici vreji se scot cu flori și foi cu tot de pe pari; apoi din vreji se fac legături de 60-80 cm. lungi, și în sfârșit de pe aceste legături se culeg florile cu mâna, punându-se pe lepedee, fețe de mese, sau alte pânzături. Florile urite și foile se aleg dintre florile frumoase și sănătoase, cari se așează în corfe și se duc la uscătoare.

Uscatul se face pe aria șurilor, pe podurile caselor și a șoproanelor. Cei-ce însă se îndeletnicesc mai înadins cu cultura hemeiului, își fac anumite întocmiri din scânduri, unde scutirea pe timp ploios și peste tot uscarea în toată regula este sigură.

Uscarea însăși se face în umbră, nu la soare. Spre acest sfârșit floarea hemeiului se așează în pături foarte subțiri și se mișcă de repetite-ori, scutindu-se de praf și de gozuri.

Uscatul ține 2-4 săptămâni, după cum adecă umblă timpul, după bună-tatea întocmirilor de uscat și după-cum omul stă de el. Hemeiul este deplin uscat, când stringându-l în mână, după deschiderea acesteia nu rămâne îndesat, ci își ia pe dată forma avută înainte de a fi fost strins.

Hemeiul îndeplin uscat se așează în saci mai mari ca de obicei, îndesându-se cât de bine.

Vitele mănâncă vreji și frunzele de hemeiu atât în stare verde cât și după-ce s'au uscat, mai ales peste iarnă.

Parii se păstrează la loc scutit de ploaie până primăvara.

Cum am mai spus, după 12-15 ani hemeiul trebuie stîrpit, cultivînd în locul lui sau plante de nutreț, ca, s. p. lujernă, sau plante de săpat: cucuruz sau napi.

După vre-o 6 ani grădina cultivată cu lujernă sau plante de săpat se cultivă din nou cu hemeiu.

„B. E.” Dela brazdă.

Căp. Coroiu: Datorința noastră și a tuturor cărturarilor români e să deșteptăm pe poporul român în conștiința națională, cu patriotism în inimă și gata a muri și a se bate pentru legea, limba, moșia și țeara lui.

Oștirea noastră a trecut Dunărea, lupta s'a început, este dar' privilegiul cel mai bun spre a ne arăta vitejia noastră înaintea Europei.

Căp. Lupu: Așa e! Lupta s'a început. Ce grozăvenie! Cum se luptau Turcii cu Muscalii ca fiarăle sălbatice. Muscalii se acățau ca vererifele de redute, dar' învinși fugeau apoi mîncînd pămîntul gonit de Turci. Dar' eată oștirea română! Muscalii incurgiați și veseli, reînoesc lupta împreună cu Românii. Turcii se reîntorc și intră în redută. Dau focuri, cad mulțime de Români și cu toate acestea ei merg tot înainte. Bre! ce măcel!

Căp. Coroiu: Românii vor birui fiindcă au credință în D-zeu.

Regulament

pentru înființarea, funcționarea grădinilor școlare de pe domeniile coroanei, și premiarea învățătorilor cari se vor distinge.

Art. 1. Fiecare școală aflătoare pe domeniile coroanei va avea câte o grădină pusă sub îngrijirea directă a învățătorului respectiv.

Art. 2. Administrația domeniului coroanei va pune la dispoziția școalelor cari nu posed un teren de mai înainte, fie dat de administrația domeniului coroanei, fie de stat, o întindere de cel puțin 50 arii (un pogon), care o va împrejmu cu cheltueala sa.

Art. 3. În grădină se vor cultiva în special pomii roditori, plantele leguminoase și tot felul de verdețuri trebuincioase țăranilor, încercîndu-se pomii băeților, ear' legumele mai mult fetelor.

Printre straturi și în alte locuri potrivite se vor sămîna și flori de tot felul.

Se vor rezerva de asemenea câteva straturi, în cari se vor încerca varietățile de cereale mai repute și necunoscute în acele părți.

Învățătorii vor mai cultiva în grădina școlară plante de nutreț, spre a vedea cari isbutesc mai bine; plante medicinale, o colecție de plante otrăvitoare, pentru a putea fi cunoscute de elevi, precum și arbuști pentru facerea de garduri vii.

Art. 4. În ce privește modul de cultivare, acesta se va face după metodele cele mai bune și mai lesnicioase. Așa, la pomi se va da preferință formelor în tufiș, semitrunchiu și alte tăieri simple, ear' legumele și celelalte plante se vor sămîna în straturi bine întocmite.

Art. 5. La alegerea pomilor și legumelor se va avea în vedere regiunea în care se află, plantându-se numai din cele cari pot crește cu isbândă.

Art. 6. Sămînțele necesare se vor procura în primul an de administrația domeniului coroanei, după cererea învățătorului; deasemenea și uneltele, ear' îndrumări pentru întreținerea grădinilor

și cultivarea lor se vor da de cătră grădinarul domeniului coroanei, cari au primit ordin să se îngrijească de mersul lor.

Art. 7. În fiecare an, în luna Septembrie, se va destina o zi anumită, când fiecare școală va espune probe din produsele ei, în localul ce li-se va hotări de mai înainte de administrația domeniului coroanei. Cu alte cuvinte, se va face o expoziție pe fiecare domeniu, pentru a se vedea rezultatele ce s'au dobândit.

Art. 8. Administrațiunea domeniului coroanei va numi o comisiune de trei membri, care să aprecieze meritele învățătorilor și să hotărască premiile în sumă de câte 80, 50 și 30 lei celor cari s'au distins prin producerea și espunerea:

I. a celor mai bine îngrijiți pomi și celor mai frumoase și mai alese fructe;

II. celor mai frumoase și variate leguminoase și verdețuri; și

III. celor mai frumoase și variate flori și alte plante prevăzute la art. 3.

În aprecierea ce va face, comisiunea nu se va mărgini numai la cele văzute în expoziție, ci va visita și grădina fiecărui învățător, și va ține seamă și de îngrijirea și alcătuirea grădinei, de rezultatele ce a dobândit fiecare, ca cantitate și număr de pomi și legume, precum și în privința răspândirii acestei îndeletniciri printre săteni.

Art. 9. Va face parte din juriu șeful regiei fiecărui domeniu, sau în cas de lipsă subșeful, preotul și primarul sau în lipsa vre-unuia din acestia, unul sau doi din notabilii comunei.

Art. 10. Produsele grădinilor școlare, în ce privește poamele și legumele, rămân în folosința învățătorului, ear' pomii și sămînțele se vor împărți, o parte școlarilor cari s'au distins la învățătură în școală și grădină, ear' cealaltă parte sătenilor, gratuit sau pe un preț ieftin, după împrejurări.

Art. 11. Aplicarea școlarilor în grădină se va face după-cum va crede mai bine învățătorul. Școlarilor din cele două clase din urmă, pe lângă lucrările obicinuite în grădină, li-se va putea da fiecăruia câte un pom, de care să îngrijească singuri, spre a se putea vedea mai

Căp. Lupu: Sigur. Căci Românul dacă intră în horă joacă. Dacă au trecut Dunărea nu se vor întoarce ei cu rușine, Doamne ferește!

Că de, fiecare are nevastă, copii și moșia lor și nu se vor lăsa ei mai pe jos decât Turcii. Mai bine mor aici decât să se întoarcă rușinați, eu așa-i cunosc.

Căp. Coroiu: Bieții băieți! Ei nu știu nimic despre asaltul ce se dă azi asupra Plevnei, nici despre cuvintele Mării Sale Domnului. Mulți băieți de-ai mei n'or mai vedea sfîntitul soarelui.

Scena IV.

(Soldații vin pe scenă în rînduri simple și iau puștile din piramidă și se așează în coloană în dreapta scenei).

Sentinela (pășind înaintea căpitanilor și prezentînd arma): Trăiți dle căpitan, șanțul s'a isprăvit, lucrul e gata.

(Sentinela se reîntoarce în fundul scenei).

Căp. Lupu: Bine copii! (Căp. Coroiu se așează în fruntea coloanei la dreapta.

Ambii căpitani scot săbiile. Căpitanul Lupu în fața coloanei comandază): »Alienați-vă! (Pausă în care timp soldații au satisfăcut comandai) »Atenție!

— »Copii vedeți întăriturile Plevnei din fața noastră? Trebuie să le luăm din mâinile dușmanilor. Voi merge în fruntea voastră, ear' voi să mă urmați cu bărbăție, căci cinstea și viitorul țării stau în mâinile noastre!

Să nu aveți nici o grijă de dușman; să nu aveți decât o singură grijă că el să nu ridă de voi! Ear' cari vor căde pe câmpul de luptă vor fi aleși lui D-zeu, căci numele lor vor fi puse în rîndul vitejilor țării. Și țeara întregă și urmașii noștri îi vor binecuvînta și preamări! Așadar' după mine copii strigați: »Trăiască România! Trăiască Măria Sa Domnul!»

(Soldații strigă cele de sus).

Căp. Lupu (comandază): »Înainte marș! (Soldații în pas militar la sunetul dobei sau trimbiței es cu căpitanul

bine aplicarea fiecăruia; deasemenea și metelul câte-un strat de flori și legume.

Art. 12. Pentru a stimula și mai mult școlarii la grădinarit se înființează premii în bani, cari se vor da celor cari au mai frumoși pomi sau straturi de legume și de flori.

Administrator Ioan Kalinderu.

O carte bună.

Despre »Prăsirea pomilor«, buna carte a dlui Albani, aflăm în »Foaia școlastică« din Blaj următoarea dare de seamă:

»Prăsirea pomilor, pe cum și păstrarea și prepararea poamelor« pentru școlile populare de repetiție-economice, pentru particulari și economii practici, de Nicolau Albani, învățător dirigent. Cu 22 figuri intercalate în text. Carte premiată de reuniunea agricolă din comitatul Făgărașului. Prețul 60 de bani (30 bani) Sibiu 1900. Editura autorului.

Acesta este titlul cărții, despre care am așteptat, ca o peană mai desteră să scrie în coloanele prețuitei »Foaia școlastică«, spre a fi mai deaproape cunoscută. Este scrisă și edată la dorința și rugarea unanimă a învățătorilor din comitatul Făgărașului, fără deosebire de religie, în urma prelegerilor numeroase ținute de autorul ei în decurs de 16 ani în diferitele centre ale cercurilor din comitat.

În general zis, învățătorimea de aici are pentru mâinile școlarii o carte, ce umple un gol de mult simțit; ba o folosim și noi înșine învățătorii, ca îndrumariu practic la organizarea școlilor de pomărit, cultivarea și prepararea poamelor. Apoi o pot folosi și singuraticii cu deplin succes în folosul lor propriu.

În resumat pot afirma cu deplină convingere că o lucrare mai practică în ramul pomologiei, nici în literatura străină nu ocură, materialul specificat și împărțit după timp, adecă după lunile anului, așa cum cere cursul naturii.

Am vedere tristă, adevărată împrejurare, că poporul nostru, cu puține excepțiuni, în locurile cele mai bune și acomodate, nu se ocupă cu cultura pomilor atât de rentabilă în economie;

Lupu, în frunte prin partea stângă a binei, care întocmai ca și partea dreaptă e liberă de culise).

Scena V.

Ioan (întră prin ușa din fundul scenei și privind în toate părțile). Ce bine de mine, că m'a pus bucătar, că încoai nu mă duc la luptă.

Să știu eu, cum îs cam fricos, că am să mă duc în foc, așa fi tot cu inima înghețată. Au parte și căpitanii ăștia că nu-'s toți soldați ca mine că n'ar face prea multă ispravă. De altcum ce se mai zic, cam așa suntem noi țiganii, ou gura mai facem noi ce mai facem.

Bine că nu ție Senduca mea, că-'s așa fricos, că m'ar tot rîde. Când mă voi duce acasă am să-'i spun Senduchii mele, că am fost în foc la Vidin, la Plevna și la Grivița și că m'am luptat vitejește trântind la pământ cu mâna mea o mulțime de mămăligi, voiam să zic Turci.

(Se aude cântând)

și chiar unde se află ceva pom, este de o natură ordinară, a căror poame neavînd nici culoare nici gust, nu se pot valora.

Cartea dlui Albani ne arată și soiurile mai rentabile de vară, de toamnă și de iarnă, ba și locul sau ținutul, unde priesc cutare și cutare soiuri mai bine; așa încât urmînd povețelor din această carte, nime nu se înșală în așteptările sale; cunoscînd autorul diferitele ținuturi ale țării, apoi făcînd însuși o experiență pe terenul pomăritului de peste un pătrariu de secol, cu mult zel și abnegațiune.

Limba în care este scrisă »Prăsirea pomilor« este ușoară și curată, așa după cum se vorbește azi, fără provincialisme și cuvinte străine. Tipariu curat, hărțile fină și de un esterior plăcut.

Înaintînd autorul cartea din cestiune prea Veneratului consistoriu arhiepiscopesc din Blaj cu rugarea de a fi introdusă în școlile noastre de repetițiune și economice, după o aprețiere meritată, pe cum am aflat, acel prea Ven. consistoriu, prin circularul seu din 20 August a. c. nr. 2171, a și recomandat-o pentru școlile de repetițiune.

Tot asemenea și Venerabilul consistor din Lugoj cu circularul VIII. nr. 1252 din an. c.

Această carte fî recunoscută de bună și recomandată cu toată căldura și în adunarea generală a reuniunii în ținută în Blaj în anul trecut (1900) de însuși președintele reuniunii, Reverendisimul Domn George Muntean, făcîndu-'i cele mai frumoase elogi autorului, fostului D-sale discipul.

Domnul vice-comite al comitatului Făgăraș a procurat și distribuit pentru fiecare comună câte 5 exemplare în favorul și folosul poporului dela sate.

Mai multe senate școlastice au introdus cartea dlui Albani, ca premii școlarilor la esamen.

Cunoscutul iubitor de progresul poporului țeran, dl Emanuil Ungurean, avocat în Timișoara, a procurat mai multe exemplare spre a le împărți între popor.

Ziarul »Tribuna« din Sibiu într'un șir lung numeri scrie următoarele: despre cartea aceasta:

Ce s'aude? Vin soldații nostri învingători! Mă duc să le fac mîncarea, căci e mult de azi dimineață.

(În șirul de patru soldații intră pe scenă, cu căpitanii în frunte, a căror sâbii sînt sîngeroase, cîntînd »Hora dela Grivița«. În fundul scenei se așează și cîntă pînă la fine poezia, cînd apoi cortina cade)

GLUME.

Gusturi ciudate.

— Doi amici după masă, continuă o conversațiune începută.

— Da, toate gusturile există în lume. Cunoșc eu pe unul care oțtează grozav după timpul cînd avea bătătură la picioare.

— Cum se poate?

— Așa este, însă să-ți adaog că acela are acuma amîndouă picioarele de lemn.

Prăsirea pomilor, prepararea și păstrarea poamelor, de Nicolau Albani, învățător dirig. domenal în Sămbăta-inferioară, com. Făgăraș.

Îmbucurătoarea propagandă ce se face de un șir de ani pentru lățirea pomăritului atât de rentabil la noi, e de a se mulțumi în prima linie acelei pleiade de învățători harnici — au prea mulți pînă acum — care prin vorbă și faptă s'au făcut apostolii lui. În fruntea acestora trebuie pus dl Nicolae Albani, care în decurs de 16 ani pe lângă multele conferențe pomologice ținute prin comunele comitatului Făgăraș, a distribuit parte din propria-i grădinișcă școlară, parte mijlocind dela pepinierile statului la 20.000 pomi. În cărticioica de față, înzestrată cu multe și frumoase ilustrațiuni și-a depus rodul experiențelor sale făcute într'un șir lung de ani pe terenul pomăritului.

Într'un limbaj popular descoperă într'un mod firesc tainele pomăritului începînd cu căștigarea seminței, cultura pădureților, altoitul și terminînd cu cultura altoilor și arătarea mijloacelor, cari să ne ajute a valorisa cât mai bine poamele.

Cartea și ca esterior foarte plăcută se poate procura cu prețul de 30 cr (60 bani + 6 bani porto) dela autor sau dela Tipografia, societate pe acții în Sibiu.

Toate acestea arată lămurit, că aserțiunile despre conținutul, folosul și aranjarea opului dlui Albani sînt la loc și merită a fi introdus și folosit în toate școlile noastre populare, prin ce se promovează și literatura noastră școlară.

E deci de dorit să sprijinim cu de-adinsul ostenețele autorului recoman-dînd opul și poporului nostru spre procurare.

Șinca-veche, 5 Noemvrie 1901.

Ioan Pop,

învățător diriginte și inspector cercenal de pomărit.

Cartea se poate procura și dela noi cu 30 cr. + 3 cr. porto. Mai potrivit e să se trimită prețul ei de-odată cu abonam. la »F. Pop.«

Raportul general

al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului pe

— anul 1901. —

(Urmare)

Cultura poamelor.

Convinși, că greșeala de căpetenie ale producțiunii noastre de poame consistă în împrejurarea, că proprietarii prăsesc din una și aceeași specie mai multe soiuri de poame, — la întrunirile noastre economice am insistat pe lângă cultivători, ca să se mărginească și să se îndeletnicească cu cultura în massă numai câte a unul soi de poame alese, potrivite împrejurărilor locale și cari în același timp sînt și mai căutate de liferanți pentru comerțul lumii. În această direcțiune folosindu-ne de opul »Prăsirea pomilor« (A fatenyésztés), compus pe temeiul părerilor specialiștilor de consilierul ministerial Molnár István, am adus la cunoștință publică, că pentru prăsirea oamelor în regiunea noastră mai po-

trivit este *soiul de mere*: Pătule, Popești, Engleze, Parmen de iarnă aurii, Gravenstein, Astrachan roșii, Stetine, Dungeate de Danzig, Renete Ananas și Renete mari de Kassel; de *pere*: Nakovicz, Coloma de toamnă untoase, Hardenpont iernatice untoase, Impărătești (Turcești), Pergamute (Bergamotte), St. Germain, Olivier de Seres, Virgouleuse, Iosephine de Malines, Untoase de pădure, Protopopești (Dechant); de *prune*: Bistrițe, Ninete italiene, Mari verzii, Reine-Claude (Ringlote), Mirabelle galbine; cum și *cireșe și vișine*: Cisdădești (Trainei), Inimă de Maiu, Inimă galbină, Rüttner virotoase etc.

Tot numai în interesul culturai a câte unui soi de poame, comitetul a dăruit membrilor nostri cu locuința în Sebeșul-de-sus, câte un altoiu măr pădul, cumpărat din mijloacele Reuniunii noastre. Plantarea în grădinile membrilor de acolo, efectuită Duminecă în 15 Aprilie n. de presidentul nostru, a fost însoțită de folositoare învățături privitoare la cultura pomilor, începând dela prăsirea pădureților și încheiând cu valorisarea poamelor. La această lucrare folositoare au participat numeroși fruntași din comunele vecine, ear' din Sebeșul-superior totalitatea locuitorilor cu copii de școală cu tot.

Cursul de altoit pomi, menit și el de a arăta în practică învățăturile despre prăsirea pomilor, ce a fost proiectat a se ține în comuna Sebeșel, din cauze independente de noi — în a. tr. nu s'a ținut.

Înaltul minister cu considerare la cererea ce i-am adresat, ne-a dăruit spre distribuire 2500 pruni myraboau, 6000 meri, 5000 peri, 1000 gutui, 3000 cireși, sau în total 17.500 pădureți, pe cari i-am împărțit, în partii de câte 50—200 bucăți, între membrii nostri, cum și între școlarele de pomi din comuna Veștem, Sebeșul-săsesc, Cacova, Gușterița, Gurariului, Tilișca, Săcădate, Apoldul-inferior, Roșia-săsească, Sadu, Seliște, Boita, Armeni, Galeș, Cornățel, Marpod, Sebeșul-inferior și superior, Orlat, Șura-mare, Rășinari, Sibiu etc.

Acă e locul să amintim, că în lipsa recoltei de poame, *cuptorul nostru de uscat poame sistem »Cazenille«*, ce este zidit în Seliște, în toamna a. tr. nu a fost pus în lucrare.

Pasul făcut înainte de un comitet de acțiune, în frunte cu comitele suprem conte Nicolae Bethlen din Deva, în scopul valorisării poamelor prin înființarea unei însoțiri cu chemarea »de a vinde și folosi cu dobândă tot soiul de poame, rămășițe dela poame și legume, atât în stare proaspătă, cum se procură, cât și în stare prelucrată ca fabricate, a aranja eventuale esposiții și a împărți din venitul curat producătorilor premii mai mari ori mai mici, amăsurat timpului și împrejurărilor«, l-am întâmpinat cu bunăvoință și încredere. La apelul lansat de noi au subscris mai mulți proprietari acțiuni, ear' noi înși-ne am acuirat 4 acții à 50 coroane de ale însoțirii cu cuponul scadent pe anul 1901. Însoțirea se numește »Transylvania«, fabrică de conserve în Deva.

Cultura nutrețurilor măiestrite și a altor plante.

Dacă s'a redus în timpul din urmă în mod de tot simțit numărul comunelor, în cari nu se cultivă nutrețurile măiestrite și dacă în legătură cu acestea cultura vitelor la noi tinde spre infloresc, este a se mulțumi împrejurării, că Reuniunea noastră împarte cu începere din 1889 în fiecare an între membrii sei cantități mai mari sau mai mici de *semințe de diferite soiuri de nutrețuri*.

În scopul împărțirii am lansat în primăvara a. tr. un apel către membrii nostri, la care au intrat 73 cereri, cari considerate de noi, — am împărțit în total 58 chlgr. semințe de trifoiu, 18 chlgr. semințe de napi de nutreț, 31 chlgr. semințe de luțernă, ear' cu scop de-a da privilegiu economilor de-a împământeni între ei și cultura altor plante folositoare și spornice, am împărțit 10 chlgr. sēmēnță de cânepă italiană, 51 litri orz de Hanna, 5 litri cucuruz »Regele Preriilor« și 3 chlgr. sēmēnță de iarbă franceză.

Împărțășii au fost, cu cantități mai mari sau mai mici, membri cu locuința în Aciliu, Apoldul-de-jos, Armeni, Avrig, Bungard, Cornățel, Cristian, Fofeldea, Galeș, Gârbova, Gurariului, Lancrăm, Loman, Ludoș, Nocrich, Oarda-de-jos, Orlat, Pianul-român, Poiana, Racovița, Răchita, Răhău, Sângătin, Sebeșul-inferior și superior, Seliște, Slimnic, Sibiu, Șura-mare, Tălmăcel, Tilișca, Topârcea, Turnișor, Vale și Veștem. În total din 35 comune.

Prețul semințelor cu 181 cor. 58 bani l-am acoperit din averea Reuniunii.

Cu scop de-a veni în ajutorul populațiunii noastre și din alte comitate, comitetul a mijlocit procurarea de *semințe (de nutrețuri, verdețuri etc.) mai bune și mai ieftine* pentru locuitorii din Vaideiu, Bucium, Ohaba-mutnic, Gerneseg, Mintia, Șiria, Bărsana, Blaj, Salva, Prejmer, Brașov-vechiu, N.-Sikárló, Bozoviciu, Toderița, Semlac, Valea Bulzului, Boroșineu, Suciul-de-jos, Vinerea, Moceris, Dobâca, Fărău, Hațeg, Milășel, Vingard, Toracul-mic, Heghig, Monio, Vidraseu, Hunedoara, Coșna, Zărnești, Velț, Poianamerului, Roșcani, Hălmăgel etc.

(Va urma).

SFATURI.

Contra influenței. Abia am intrat în eamnă, și influența începe să se ivească. O foaie germană recomandă un mijloc foarte simplu pentru combaterea ei. Seara înainte de culcare luăm un ou, îl batem într'o farfurioară cu zama dela o jumătate de lămâie, amestecăm bine și bem cirul acesta dintr'odată, culcându-ne apoi, fără de a mai mânca ceva. În ziua următoare, des de dimineață, repetăm leacul acesta, dar' nu mâncăm 1½ oră, după-ce l-am luat, nimic. Tot așa facem în seara următoare și în dimineața următoare, dacă e de lipsă. Cei-ce l-a folosit-o, spune foaia nemțesească, s'au scăpat totdeauna de influență.

Contra tusei și catarului de gât se recomanda înveluirea picioarelor, seara înainte de culcare, cu o cârpă udă, dar stoarsă bine, peste care ne legăm cu flanelă.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Contra comerțului de cereale pe termin. Reichsrath-ul austriac a votat aproape cu unanimitate legea prin care se interzice comerțul de cereale pe termin.

Ordin de Dumineca a măcelarilor. Ministrul de comerț a dat o ordinațiune, prin care li-se permite măcelarilor și cărnătarilor tăiatul vitelor până la 12 ore în Dumineci și sărbători, în lunile Iunie și Iulie până la 10 ore a. m.

Capitaliști străini în România. Mai mulți capitaliști elvețieni au cerut informație prin intermediul unei bănci din București, în privința înființării unor mari lăptării prin munții țării, precum și în privința culturii vitelor.

Dela postă. Cu ocazia sărbătorilor ce se apropie directorul de poștă și telegraf adresează publicului un apel din care estragem următoarele: 1. Bani și giuvaeruri nu e permis a trimite devalma cu alte obiecte. 2. La pachete să se întrebuițeze lădițe de lemn sau coșuri de nuiele, pânză curată sau mușama și numai la obiecte mai ușoare carton, dar' și acela trebuie să fie bun. Obiectele împachetate în hârtie de ziare sau de zahăr, se refuză, deasemenea și cutiile, cari nu sânt făcute pentru împachetat obiecte destinate pentru a se trimite cu poștă, ori capacul este lipit cu hârtie sau cu șiret de pânză. Răchetele de pânză trebuie bine legate cu sfoară fără noduri și pecetiuite cu sigil gravat. 3. Adresa să se facă cu cea mai mare esacitate. Este bine când adresantul pune toate datele adresei și în pachet. 4. Conținutul pachetului trebuie bine indicat și la pachetele pentru Pesta și Viena trebuie pusă și cantitatea (d. e. o bucată de slănină 2 chlgr., 3 cărnați 2½ chlgr. etc.) În sfârșit se atrage atențiunea publicului asupra împrejurării, că toate pachetele e bine să se dea la poștă înainte de amezai.

FELURIME.

Un medic pe patul morții. Wilhelm Hunter, renumitul anatom englez, a căpătat în luna Martie a anului 1783 un reumatism, care-l sili să stea câteva zile în casă. Abia i-se făcu mai bine, și la sfatul prietenilor sei ținu o prelegere; aceasta însă îl oboși așa de mult, încât după prelegere leșină, ear' în noaptea următoare a fost atins de apoplexie, care-i pricinui moartea la 30 Martie. Linistit și cu cunoștința deplină aștepta Hunter apropierea morții. În momentul ultim zise unui amic, care se afla lângă el: »Dacă aș ave destulă putere să pot ține condeiul în mână, aș scrie bucuros, cât de ușor și plăcut este a muri.

CRONICĂ.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Ioan Borda cu soția sa Maria au dăruit bisericii gr.-cat. din Beica-maghiară un Triod în preț de 20 cor.; Teodor Moldovan cu soția sa d-na Rosalia Mechler un trichion de bronz înaurit cu 10 cor. și tot dinții în 1898 o cruciuliță de argint de China cu 18 cor.; stimabila d-nă Maria Moldovan (România), ear' un trichion de bronz cu 10 cor.

† Stefan Antonescu. Vineri în săptămâna trecută a încetat din viață în Siria, venerabilul bătrân *Stefan Antonescu*, președinte de sedrie orfanală în pensiune, membru în consistor, membru fondator al Asociațiunii naționale aradane pentru cultura poporului român, o figură distinsă, un fiu demn și vrednic al bisericii și neamului nostru. Răposatul a ajuns frumoasa vîrstă de 74 de ani, marcându-și drumul vieții prin fapte bune și merite ce eternă recunoștință îi garantează din partea poporului nostru.

Dela „România Jună”. Societatea studenților români din Viena s'a constituit pe anul școl. 1901/2 în modul următor: președinte, cand. fil. Orest Popovici; vicepreședinte, cand. ing. Romulus Pop; secretarul I., stud. tech. Demian David; secretar II., stud. forest. Teodor Vicol; cassar, stud. forest. Mihai Iacubovici; controlor, stud. med. Laurențiu Luca; Bibliotecar, stud. forest. Teodosiu Iliuți; econom, stud. ing. George Cosma.

Pentru învățători. Cartea dlui Dr. Mihai Szabo: Drepturile și datoriile învățătorilor români, a apărut și în traducerea românească, datorită dlui Aug. Zasló, prof. Arad și costă cor. 5.20. Cartea dlui Szabo e cunoscută de când d-sa era inspector școlar în comitatul Albei-de-jos și pe când încă se ocupa cu idea de a o da și în traducere românească. Învățătorii au acum două prețioase volume, cari se ocupă cu drepturile și datoriile lor, bărbați specialiști vor cerceta întru cât e mai preferabilă una celeialalte.

Cartea se poate procura dela autor, care e inspector școlar în Bacshereculmare.

Crucea lui Augustini. Dl *Vasile Goldiș*, secretar cons. în Arad, publică în „Trib Pop.” cu titlul de mai sus, următoarea informație:

Apelul meu adresat publicului românesc pentru ridicarea unei cruci pe monumentul în veci neuitatului Gustav Augustini a întimpinat viureșunet. Într'o măsură chiar neașteptată au grăbit Români din toate părțile să dea ajutor creștinescului scop. Mijloacele materiale sînt astăzi deplin asigurate și din nou s'a dovedit, că poporul român ține minte de binefaceri. Cum însă timpul de iarnă nu este potrivit pentru îndeplinirea unui act de felul acesta, ridicarea monumentului s'a amînat până la primăvară. Mai vîrtos, fiind-că voim să facem, ca ridicarea crucii să se efectueze într'un mod vrednic de memoria binecuvîntată a neuitatului nostru amic.

Trimit deci vorba aceasta tuturor, căroră li-se cuvine. Darea mea de seamă, cauzele nu le mai înșir, va urma după ridicarea monumentului.

Din diecesă de Lugoj. Ordinariatul episcopesc a împărțit vîduvelor și orfanilor de preoți pe an. curent suma de 5833 cor. ear' la 8 preoți deficienți le-au votat 1256 cor.

Isprăvuri țigănești. În Sicula au intrat în 3 l. c. o bandă de Țigani la Jidanul Israel Berger. Ei au jefuit toată prăvălia și ce nu au putut lua cu ei, au stropit cu petrolu, căruia i-au dat foc. Familia Jidovului abia a putut scăpa din casa aprinsă. În Chigineu a fost arestată o bandă de Țigani, despre care se presupune, că a comis spargerea.

„In numele regelui”. Ori-ce sentință dela judecătorile noastre se dă „in numele regelui”. La tribunalul din Oradea-mare s'a întîmplat de curînd un caz curios. Femeea Iulia Győri a fost condamnată la închisoare de 2 săptămâni în urma unui recurs făcut de pîrîtor, căci judecătoria cercuală o declarase nevinovată. După obicei, judele i-a anunțat sentința începînd cu vorbele „in numele regelui”. Femeea l-a întrerupt însă, întrebându-l: „Mă rog, în numele cărui rege mă condamnați, căci în numele regelui meu eu am fost deja absolvată odată?”. Să înțelege că întrebarea ei ciudată a produs ris între cei-ce erau prezenți.

Hymen. Compatriotul nostru stabilit la București dl *Ignatie Mircea* și-a sîrbat ieri, Duminecă, cununia cu d-șpara *Elena Constantinescu*, în biserica Radu-Vodă din București.

Evreii în Rusia. Prefectul poliției din Moscova a trimis o circulară tuturor directorilor și agenților teatrelor, prin care le pune în vedere să interzică Evreilor artiști să apară pe vre-o scenă din Rusia.

Dl Dr. Enea Draia comunică permutarea cancelariei sale advocațiale la Murș-Oșorhei (Maros-Várhely) Str Kossuth nr. 16.

Apel. Primiți spre publicare următoarele: Despărțământul Săbeș al reuniunii învățătorilor români gr.-cat. din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș, nefiind în stare din propriile sale puteri a-și înființa biblioteca provăzută în statutele reuniunii, apelează la marinositatea On. public și în special a dlor autori, librari etc. rugându-i să binevoească a dona câte ceva — fie în bani ori cărți — pe seama acestei biblioteci.

Ofertele marimonioase sînt de a se trimite la adresa subscriului și vor fi cuitate cu mulțumită pe cale ziaristică. Ghirbom, în 28 Noemvrie 1901. Pentru reuniune: *Nechifor Frățilă*, învățător, presidentul despărțământului. Oláh Gírbó. u. p. Vingárd (Alsó-fehérmegyé).

O execuție cu vîrsare de sînge. În Belenyés Ujlak (B-hor) avea să se țină o licitație la țeranul Stefan Balint. Când era să i scoată un porc din curte, s'a repezit cu un furcuiu asupra executorului și a gendarmilor. Unul din aceștia l-a străpuns cu baioneta, așa că bietul om a murit după un chin de câteva cliasuri.

Nenorociri într'o mină. În băile dela Petrilă (l. Petroșeni) s'a întîmplat în 5 l. c. dimineața o exploziune care a pricinuit moartea a 5 muncitori și rănirea a altor șese. Cercetarea a dovedit, că unul dintre muncitori a vrut să fumeze, cu toată opreliștea, și când și-a aprins lemnușul (cătrănița) s'a întîmplat explozia. Și acesta a murit între morți și răniți sunt și Români.

Din Velcheriu ni se scrie: De școala noastră așa se îngrijesc de bine cei chemați, încât elevii n'au avut până acum nici cretă, cu care să scrie pe tablă. Vîzînd trista stare a școlii, țerarul (covaciul) satului, Pongraț David, s'a îndurat, deși e neorust, și a dăruit $\frac{1}{2}$ chigr. cretă, pentru care i-se aduce mulțumită.

De-ale babelor știutoare. În Bördög Cristur a fost arestată o babă știutoare, care da ajutor criminal la fete căzute și femei stricate. Cercetarea a dovedit, că în urma leacurilor ei au murit șapte femei. Cea din urmă jertfă a fost o fată. Cercetarea continuă.

Lei și tigri în Ungaria. Am fost dat știrea despre lei și tigrii scăpați dintr'o menagerie. Ei au ajuns acum în pădurea de Bakony, unde fac multă moarte printre cerbi și căprioare.

Doctorand în teologie. Dl *Ioan Dobre*, fost învățător în Orăștie, stipendist al archidiecesei din Sibiu, a depus zilele trecute rigurosul prim (esegetic-istoric) în științele teologice, la facultatea din Cernăuți.

Ghete eftine. „*Gazeta Trans.*” scrie: S'au vîzut până acuma ghete bune cu prețul de 4 fl., ba chiar și cu 3 fl. 50. Dar' de ghete cu 50 cr. încă nu s'a auzit. Aseară pe la orele 7 se prezentă într'o mare prăvălie de încălțăminte din Brașov un tinăr bine îmbrăcat și și alese o păreche de ghete de piele rusească. Neavînd bani la sine, luă cu el un băiat de prăvălie, spunînd, că are să i plătească acasă. Pe drum în strada castelului, în fața casei nr. 44, mușteriu viră mîna în buzunar și scoțînd o coroană trimite pe băiat să i-o schimbe. Când s'a întors băiatul, caută mușteriu de unde nu-i...

Bină stabilă. Români din Șomcuta-mare, înțelegînd pe deplin misiunea lor culturală și socială, ce li-se impune prin faptul că ei formează modestul focal al vieții românești din Chior, și-au aranjat în sala cea mare a noului edificiu școlar o bină stabilă. Reuniunea de cîntări a plugarilor din Șomcuta, pusă sub conducerea inteligentă a cătorva fruntași din loc, a anticipat din modestul seu fond spesele trebuincioase pentru instalarea binei și astfel au creat pentru viitor un puternic stimulent pentru o viață socială mai roditoare și mai bogată în manifestări vrednice și mult promițtoare.

Dele D-zeu, ca de pe bina din Șomcuta să se audă în viitor tot mai des și mai puternic glasul deșteptării poporului nostru!

Succesorul în scaunul papal. „*Allg. Ztg.*” scrie, că în Londra circula vestea, că de succesor în scaunul papal ar fi designat *Vaughan*, cardinalul englez. Corporațiunea cardinalilor se zice că e contrară acestei candidări, Papa însă stăruiește sperînd să câștige astfel catolicismul influință în Anglia.

Serată festivă. Corul bisericii române din Budapesta va aranja o serată festivă în memoria marelui arhieru Andreiu baron de Șaguna, Duminecă, 2/15 Decemvrie 1901, în sala hotelului „Archiducele Stefan” (Akadémia-utca 1). Oferte benevole în favorul fondului corului bisericesc se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice. Ofertele sînt a se trimite pe adresa: *Cornel Popescu*, teolog absolut și student filosof. Budapesta IV. Kecskești-utca 3. III. em. 35. Începutul la orele 8 seara.

„Teatru român în Sibiu“. Harnica „Reuniune a meseriaşilor români din Sibiu“ a dat în 6 l. c. n. o nouă dovadă, că tot la mai mult ne putem aştepta dela ea pe terenul social. Am fost obiţnuţi până acum să se prezinte în faţa publicului cu piese muzicale mai uşoare, declamări şi mici piese teatrale. De data asta s'a întrecut pe sine.

Di T. V. Păcăţianu a localizat piesa populară nemţască „Der Müller und sein Kind“, numită româneşte „Sâmbăta morţilor“. Persoanele principale din piesă sînt: un morar bogat, dar' sgârcoit, care voeste să-şi silească fata să se mărite după un flăcău bogat, — fata Ileana, care iubeşte cu tot focul sufletului pe Ionel, un băiat sărac, şi acesta. Cu toată dragostea lor şi cu toată încăpăţinarea bătrânului sgârcoit, nici unul nu-şi ajunge scopul, căci şi morarul şi fata lui mor. În piesă se arată şi unele obiceiuri necunoscute la poporul nostru. Cu toate acestea, piesa a fost bine prelucrată de dl Păcăţianu şi actorilor încă le poate fi mulţumitor, căci au reprezentat-o astfel, încât şi teatralişti de profesie, dacă ar fi fost privitori, trebuiau să rămână mulţumiţi.

Rolul lui Petrilă l'a avut dl Nic. Bratu, culegător-tipograf la „Tribuna“ şi unul dintre cei mai inteligenţi muncitori la toate producţiunile artistice ale reuniunii. Abstrăgînd dela tusa ceva exagerată a oficioşului morar, a fost perfect în rolul lui, cel mai greu de reprezentat. Ileana (d-şoara Elena Grindean), a nimerit nu se poate mai bine pe fata, care are să lupte greaua luptă între datorinţa de fiică şi amor. În câteva scene deosebită a fost admirabilă. Rolul lui Ionel n'a putut fi încredinţat unei persoane mai abile, ca dl George Poponea. Firesc a reprezentat pe iubitorul flăcău, gata la ori-ce jertfă pentru iubita lui, plin de desperare, pe care nu o poate ascunde, când descoperă, că Ileana lui are să moară. Bine au fost ţinute şi rolurile primăreasa, sora morarului (d-şoara Elena Baci), mama lui Ionel (doamna Paraschiva Işan), Nastase îngropătorul (dl Nic. Stoica), ţeranul Iancu, flăcăul bogat (domnul G. Trifan), cărmărarul Gherghel (dl Nic. Işan), cărmăriţa (d-şoara Ana Banea) şi preotul Serafin (dl I. Imbăruş), cari toţi au reuşit să facă, ca jocul să fie uniform, plăcut şi sigur.

Piesa s'a reprezentat în teatrul nemţesc din Sibiu. Asta se vede a fost şi cauza, de sceneria nu prea sîmăna a românească. Afuenţa publicului din Sibiu, împrejurime şi România a fost aşa de mare, încât mulţi au fost siliţi să se reîntoarcă dela casă, căci nu mai erau bilete. Actorii au fost răsplătiţi cu aplauze numeroase, pe cari, o repezim, le-au meritat.

După terminarea piesii s'au intrunit partea consecventă a publicului la mesele întinse în restaurantul „Stadt-park“.

Tot emigrări. Din Satoralja-Ujhely se vesteşte, că emigrările nu continuă numai din ţinuturile slovaceşti, ci chiar şi Maghiarii, atât de guguliţi, iau lumea în cap către America. Numai săptămîna trecută a oprit gendarmeria din Oderberg 18 emigranţi de aceştia, cari voiau să apuce drumul Americii fără paşapoarte.

O fată eroică. Într'un sat din Bretagne (Francia) un ţeran chiar da nutreţ la vaci, când se repezi asupra lui un taur de trei ani. Cu o lovitură de cap l'au aruncat în curte, unde a început să l'piseze cu picioarele spărgeîndu i pîntecele. La strigătele nenorocitului au alergat vecinii, dar' nici unul n'a cutezat să se apropie de animalul infuriat. Atunci se aruncă o fetişoară de 17 ani, fiica unui ziler sărac, asupra taurului, îl apucă de coarne şi-l

face să se ridice de pe ţeran. Ţinînd taurul de coarne, îi aplică câteva lovituri de picior în bot. Incetul cu incetul s'a tras taurul, sforăind, înapoi, dar' era biruit, căci fata l'a dus ca un miel la iesle şi l'a legat. Ţeranul atacat se crede, că va scăpa cu viaţa.

Lupii au început să facă pradă-oiuni în toate părţile. Astfel se scrie din Gurghiu, că trei lupi au intrat în comuna Lăpuşnea şi au sfăşiat un cal, care se afla în grajd. Propietarul numai dimineaţa a observat ceea-ce s'a întâmplat.

Cea mai scurtă epistolă a fost până acum a vestitului orator roman Cicero, care la întrebarea unui pretin, că să meargă într'un loc sau ba, a răspuns numai „ic, ceea-ce însamnă: du-te! Un Francez l'a întrecut acum. Căpătînd de ună zi dela un pretin o scrisoare, în care acesta făcuse numai un semn al întrebării (?), adevă, ce e nou, el l'a trimis o epistolă, în care n'a scris nimic, neştiînd nici o noutate. Aşa să tot scrii epistole.

Nu i acasă! Într'un sat vede un ţeran pe executor apropiindu-se de curtea lui. Iute deschide o ladă, se vîră în ea şi-i zice băiatului: „Iachide lada şi dacă vine executorul spune-i, că m'am dus la oraş“. Băiatul face întocmai. Vine executorul şi întreabă: „Unde e tatăl tău?“ — „La oraş!“ — „Cînd vine înapoi?“ Întreabă executorul mai departe. Băiatul, în nevinovăţia lui, se duce la ladă, o deschide şi întreabă pe tatăl seu: „Tată, cînd vii înapoi dela oraş?“ Ce mutră va fi făcut bătrînul, nu ni-se spune.

Un tren în sala de aşteptare. Trenul Orient-Express a trecut în Frankfurt l. M. peste linie, a dărîmat un zid şi a intrat în sala de aşteptare a clasei a II. Pasagerii au scăpat cu frica. În sala de aşteptare erau doi călători, cari încă au putut scăpa, până nu s'a dărîmat zidul pe ei.

O răsunare. În Sceuş (Bănat) s'a ucis ţeranul Verescu într'un mod îngrozitor nevastă, care-l părăsise pentru de a trăi în căsătorie nelegiuită cu un altul. A luat nişte patrone de dinamită, pe care le-a aruncat, după-ce a aprins fitilul, în casa, unde dormiau cei doi. Cînd s'au sculat să vadă, ce a cîzut pe podeală, dinamita a explodat făcînd bucăţi pe cei doi. Gendarmeria a căutat pe ucigaş şi l'a aflat spînzurat.

Pompierii şi prav de strănutat. În Berlin s'a aprins la o casă podul, în care avea un comerciant şi câteva măji de prav de strănutat. Pompierii (focarii) au alergat la faţa locului, au fost însă mult împedecaţi în munca lor de pravul, care umpluse aerul. Toţi, cei de pe coperiş şi cei dela pompe, precum şi publicul strănutau pe întrecute, dar' cu toate acestea focul a fost stîns în curînd.

Necrolog. Elie Pop inv. pens. în Şomcuta-mare cu soţia Iuliana şi fiii Aureliu, Vasiliu şi Valeriu; Simion Pop cantore în Săpăia cu soţia Maria şi fiii Corneliu, Florica şi Sever; Maria Pop cu soţul Teodor şi fiii Simion şi Ioan în numele lor şi a numeroşilor consăngei întristaţi anunţă moartea prea timpurie a neuitatului lor frate, unchiu, consăngean, amic, camarad şi cunoscut Ioan Pop, fost tipograf, ear' mai în urmă şef de secţie la fabrica de timbre a monetăriei statului în Bucureşti, întemplată la 2 Decembrie 1901 în etate de 47 ani. Sufletul lui aibă bucurie cu ângerii în ceriu eară trupul odihnă în recele mormînt! Şomcuta-mare, 2 Dec. st. n. a. c.

Sfinţire de şcoală. La sîrbătoarea arch. *Michail şi Gavril* s'a sfinţit în Şomcuta-mare (Chior) nou edificatul edificiu pentru şcoală română confesională gr-cat. Actul sfinţirii l'a oficiat Rev. domn protopop Ioan Serb asistat de capelanul dl Emil Butean. Răspunsurile le-a dat corul plugarilor din loc sub dirigenţa dlui învăţător *Ilie Pop*. Protopopul Serb a ţinut o vorbire ocazională de o deosebită frumuşe, relevînd înfrînta şcolii asupra formării caracterului cetăţenesc şi religios al fiitorilor bărbaţi.

Seara inteligenţa şi poporul au aranjat petrecere destul de succasă. Acesteia i-a premers concertul reuniunii plugarilor rom. din loc, care sub conducerea desteră a dlui inv. *Ilie Pop* au secerat aplausele publicului. A urmat apoi reprezentarea piesei „*Pentru ochii lumii*“. Toţi diletanţii s'au achitat în mod vrednic de sarcina luată.

În pauză 12 voinici din Şomcuta au jucat căluşerul, bătuţa, hora şi sîrba sub conducerea dlui Aurel *Nyilvân*, rig. în drepturi. Publicul i-au aplaudat frenetic.

„*Novele*“, de *Vasile Ranta-Buticescu*. Tipografia „Aurora“ (A. Todoran) din Gherla publică apel de prenumeraţiune la un volum de *novele* scrise de *Vasile Ranta-Buticescu*. Dl Buticescu e scriitor vechiu, cu reputaţiune literară bine stabilită; scrierile lui au apărut până acum numai prin reviste şi prin fişoarele ziarelor, şi de aceea credem, că întreprinderea librăriei editoare „Aurora“ va fi bine primită şi spriginită din partea publicului român. Cartea va cuprinde 18 coale de tipar şi va costa cor. 1.60+0.20 porto postal (pentru România 2 lei 20 bani). Colectanţii vor primi după 10 exemplare unul rabat. Coalele de prenumeraţiune sînt a se trimite la adresa tipografiei „Aurora“ până la 1 Martie 1902.

Din România. În 28 Nov. v., aniversarea luării Plevnei, s'a oficiat un Te-Deum la biserica Mihail-Vodă. Regele şi principele Ferdinand au asistat la acest Te-Deum. După terminarea serviciului divin, trupele, cari au făcut onorurile militare la biserică, au defilat în faţa Suveranului. Seara [Regele a dat la Palat obiţnuitul prînz de gală militar, la care au fost invitaţi oficerii superiori din garnizoană.

Confectionare de costume naţionale. Direcţiunea asilului „Elena Doamna“ din Bucureşti a luat laudabilă hotărîre de a se confectiona de însăşi elevele acestui institut costumul naţional de uniformă, fixat de comisiunea instituită de ministerul instrucţiunei, pentru elevele secţiunii normale. Modelul tip a fost deja înaintat de minister, direcţiei şcolii. Desemnările costumului au fost stabilite de regretatul pictor Alpar. Şi direcţiunea şcolii normale din Iaşi va confectiona uniforma elevilor tot la asil. Cum e în internatele noastre?

Mine de aur de pe timpul Romanilor. În hotarul comunei Borgo-Bistriţa este muntele Delbidan, renumit de minele de aur cultivate deja pe timpul Romanilor. Aceste mine au fost mai târziu neglijate. În timpul din urmă o societate engleză proiectează reluarea lucrărilor, de oare-ce după cercetările făcute s'a constatat o cantitate mare de aur în acest munte.

Serate literale-poporale în Pata. Dacă conducătorii poporului sînt pînă la urmă de chemarea lor, pot face lucruri foarte frumoase. Dovadă comuna Pata din comitatul Clujului, de unde ni se scrie:

Văzînd sporul laudabil, atît cel material, cît mai ales intelectual, ce a cîștigat poporul nostru din așa numitele serate literale-poporale, cari în cursul iernii trecute s'au aranjat în școala noastră, și cari s'au sfîrșit prin producțiune teatrală, am decis ca anul acesta să continuăm munca începută. Ocazia cea mai bună a fost prinderea postului de Crăciun, când s'a ținut prima serată de felul pomenit. Programul a stat din 11 puncte, între cari »Corul adulților în 2 voci«, apoi disertațiunea preotului local despre »Bănci și împrumuturile economilor noștri«, precum și sfîrșitul cu jocurile naționale »Călușerul«, »Bătuta« și »Romana« jucate de tinerimea plugară. Conducătorul E. Miclea, învățătorul local, s'a achitat foarte bine.

Mulțumită și recunoștință se cuvine doamnei preotese Adoltina Hodorău, care nu a pregetat multe seri la probe a ne cânta pe violină jocurile amintite și chiar și în seara aranjării însași ne-a cântat »Romana«.

Poporul a luat parte cu mic cu mare. Asemenea și un număr însemnat de străini.

Venitul curat al seriei s'a predat bisericeii.

Banote false. Nu se poate estirpa în jurul Turzii mania fabricării de bani. Abia s'a isprăvit murdarul proces al consortiului Csongvay, fost mare cavalier și dandy maghiar, și s'au ivit deja alte odrasle a învătăurii lui. În satul lui Csongvay, în Bajin, se vede că se fabrică și acum banote de 20 cor. S'a pornit cercetare contra unui locuitor de acolo, și contra alți doi din Turda, descoperiți fiind cu bani falsi, pe cari voiau să-i pună în circulație.

Societatea română de diletanți »Progresul« din Făgăraș convoacă adunarea sa generală ordinară ce se va ține în localul obișnuit, institutul »Furnica« din Făgăraș, Duminecă, în 7/22 Decembrie 1901 la orele 3 p. m.

Gazetă nouă populară în Bucovina. Comitetul central al partidului popular a luat hotărîrea, ca cu începerea lunii Decembrie st. v. a. c. se edee o foaie nouă populară, care va apărea de două ori pe lună. Ea se va numi »Deșteptarea Poporului« și va scrie mai ales asupra tuturor lucrurilor de folos pentru poporul dela sate și pentru tîrgoveții români.

Nou inspector școlar. Inspectorul de școale al comitatului Sibiu Dr. Pintér Gábor a fost transferat la Brașov și în locul lui a fost trimis subinspectorul din Budapesta Dr. Vértessy Gyula.

Știri din piață. Sibiu. Grâu hl. 11.40—12, sîcără 8—8.80, orz 7.40—7.80, ovăș 4.80—5.40, cucuruz 8.20—9, cartofi 3.50—4, fasole 9—11 cor. 10 ouă 58—68 bani.

Mediaș. Grâu hl. 10.50—11, sîcără 7.50—8, orz 8—8.50, ovăș 5—6, cucuruz 7.50—8, cartofi 3—3.50, fasole 7.50—8.50 cor. 3 ouă 20 bani

Oradea-mare. Grâu m. m. 12.40 pînă la 15.70, sîcără 12—12.60, orz 10.40—10.80, ovăș 13—13.40, cucuruz 8.20—8.60 cor.

Cluj. Grâu m. m. 13.80—15.40, sîcără 11.20—12, cucuruz nou 9.20—9.40, ovăș 11.60—12, orz 10.40—12.20 cor.

Piața banilor din Sibiu. Galbenu 11.27; 20 lei (hârtie) 9.45; 20 lei, argint 9.36, lira turcească 21.40, lira engleză 23.84; 20 marce 23.36; napoleonul 19.01; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dni I. Armean, Coveș. După-cum ne spui tot d-ta, tribunalul a pedepsit pe cei ce au vorbit cele-ce scrii. Dacă am scrie noi, am păți-o tot așa.

Dni M. Posia, Panade. Avisuri de felul acesta se publică la inserate, unde redacția n'are amestec. Vă adresați deci administrației care vă comunică condițiile.

Dni D. Nicola, Gohatea. Adresați vă așteptăm la autoritățile competente, care trebuie să facă rîndueală.

Dni I. Floașiu. Casa o poate lua în chirie cine vrea. Și dacă e închiriată, se poate vinde. Atunci înceată valoarea contractelor de chirie. De aici se trimit totdeauna toți nr.ii.

Dni Urdea Zaharie, Sighisoara. »Curcanii« n'au apărut, fără în foia »Foi«.

Dni Petre Fărcaș, Juc. Dacă te duci în Italia-de-sud și cumperi acolo pe loc, capeți litru cu 2 cr. Cît te va costa adusul și vama, e altă întrebare.

Dni Ioan Toduș, inv. Șeuca. În vătăorii din Transilvania nu se primesc ca inv. titulari în România. Soluțiunea e de 40 fl. lunar și gradajile. Broșurile de cari întrebă, nu sînt la Kraftt. Ele n'au de altminteri nici o valoare. Omul poate să-și boteze copilul cum vrea.

Dni Al. Ciura, Abrud. Indată-ce ne vom informa.

Dni Emerie Vuc, Brad. La librăria arhidiececană.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Franzbranntwein-ul
lui
BRÁZAY,
cel mai răspîdit
și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
Budapesta, IV., Muzeum-körsut nr. 23.

Căderea părului. Franzbranntwein-ul e un mijloc escelent, pentru spălarea părului, căci întărește pielea și rădăcinile părului, împedecând astfel căderea acestuia. În scopul acesta spălăm părul bine cu el seara înainte de culcare și dimineața după sculare. 52 19—53

Feriți-vă de imitațiuni.
Fiți cu atențiune la marca de apărare.
Se capetă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna
și
Alexandru Sterca Șulățiu.
— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Mașini
de
tocat carnea,
după
cel mai nou sistem,
de
prima calitate.

Formă pentru R, RR, S, UU. Formă pentru SS, U, T.

Nr.	R	RR	S	SS	U	UU	T (cu roată)
toacă	30	45	60	60	75	75	120 chgr. pe oră
1 buc.	cor. 5.40	7.60	8.80	8.20	13.—	16.50	29.—

Toate părțile constitutive pentru mașinile de tocat se capetă și singuratec.

Ferestraue de trunchi ou garanță pentru fișoare bucată.
Ferestrauele cari nu corăspund se preschimbă.

	4	4 $\frac{1}{4}$	4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{3}{4}$	5	5 $\frac{1}{2}$	6' lungime
	115	120	125	130	138	150	155 m/m lăț.
1 buc.	oor. 2.—	2.40	2.60	2.90	3.20	3.90	5.30
	130	138	145	150	158	165	170 m/m lăț.
1 buc.	oor. 2.50	2.60	2.96	3.30	3.70	4.50	5.80

Aduc la cunoștința prea stimatelor femei, că în magazinul meu am totdeauna tot felul de piepteni de scărmanat.
Deposit de cărbuni de peatră și cocs.

Carol F. Jickeli,
Sibiu, Piața-mică, „La coasa de aur“.

83 3—6

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin
călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul
de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „**Tipografeii**“, societate pe acții în Sibiu,
strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării
din țeară.

Pășune pentru oi

de **200 jugere**,

cu supraedificate, se dă în **arândă**
pe mai mulți ani. A se întreba în
Nou-săsese nr. casei 103. 84 2-2

Fie-care econoamă și Mamă

vrednică este de felicitare,
dacă, din considerare la să-
nătate, cruțare și bunul gust
folosește numai cafeaua de
malată - Kneipp alui Kath-
reiner (veritabilă numai în
cunoscutele pachete originale).

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
țerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pontru bisericilor și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[2] 23-